

ทักษะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี
ในจังหวัดนครราชสีมา
Accounting Professional Skills Affecting Performance Efficiency
of Accountants in Nakhon Ratchasima Province

อำภา คบทองกลาง
สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

Aumpa Coptonglang
Email: 6514154117@rumail.com

Faculty of Business Administration Program in Accounting, Ramkhamhaeng University
Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ทักษะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา (2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (3) เพื่อศึกษาทักษะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 303 คน ใช้หลักการคำนวณของ Yamane ใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience sampling) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามคัดกรองผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD และใช้สถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) และวิเคราะห์องค์ประกอบโดยใช้เทคนิค Factor Analysis

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมาที่มีเพศต่างกันมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมาที่มีอายุต่างกัน สถานภาพต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน และประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชีต่างกัน มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมแตกต่างกัน สำหรับทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางปัญญา

ด้านทักษะวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และด้านทักษะทางการบริหารองค์การและการจัดการธุรกิจ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ทักษะทางวิชาชีพบัญชี และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี

ABSTRACT

The objective of the research "Accounting Professional Skills Affecting Performance Efficiency of Accountants in Nakhon Ratchasima Province" is (1) To study the Efficiency of Accountants in Nakhon Ratchasima Province. (2) To study the Efficiency of Accountants in Nakhon Ratchasima Province classified by personal factors. (3) To study Accounting Professional Skills Affecting the Performance Efficiency of Accountants in Nakhon Ratchasima Province. The sample group used in the research consisted of 303 Accountants in Nakhon Ratchasima Province using the method of Taro Yamane to determine the size of the sample group and using the Convenience Sampling method. The research instruments are questionnaires that are divided into 4 parts, which are Part 1: Questionnaire to screen respondents. Part 2: Questionnaire regarding personal factors of the respondents. Part 3: Questionnaire regarding information on accounting professional skills. Part 4: Questionnaire on the efficiency of accountants in Nakhon Ratchasima Province. The statistics used in the analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation by testing the hypothesis by using one-way variance statistics (One-way ANOVA) if differences are found by using LSD methods and using multiple regression statistics and analyze the components using the Factor Analysis technique.

The hypothesis test found that the Accountants in Nakhon Ratchasima Province of different genders have no different Performance Efficiency and Accountants in Nakhon Ratchasima Province of different ages, different statuses, different educational, levels Different average monthly incomes, and different experiences working in accounting have different Performance Efficiency. Accounting Professional Skills factor Intellectual Skills, Technical and Functional Skills, Personal Skills, Interpersonal and Communication Skills and Organizational and Business Management Skills Affecting Performance Efficiency of Accountant in Nakhon Ratchasima Province in statistical significance 0.05

Keywords: Accounting Professional Skills and Performance Efficiency of Accountants

บทนำ

ปัจจุบันสถานการณ์ทางเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น ผู้บริหารในองค์กรต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องมีข้อมูลในการวางแผน การควบคุมและการตัดสินใจ ซึ่งข้อมูลทางบัญชี ถือเป็นพื้นฐานที่จะใช้ในการบริหารจัดการทุกด้านขององค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรที่แสวงหาผลกำไร หรือไม่แสวงหาผลกำไร ซึ่งหน้าที่ของนักบัญชี คือ การจัดเก็บ วิเคราะห์ และรายงานข้อมูลทางการเงินขององค์กร ซึ่งรวมถึงธุรกรรมทางบัญชีทั่วไป เช่น การบันทึกธุรกรรมทางการเงิน จัดทำเอกสารทางการเงิน เช่น รายงานทางการเงิน งบการเงิน และรายงานภาษี ทั้งนี้ นักบัญชียังมีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการตรวจสอบอีกด้วย เพื่อให้แน่ใจว่าการทำรายการทางบัญชีถูกต้องตามหลักการและมาตรฐานการบัญชีที่กำหนด และช่วยวิเคราะห์ผลการดำเนินงานทางการเงินเพื่อให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้อย่างมั่นใจและเชื่อถือได้

การจัดทำบัญชีในยุคปัจจุบัน เริ่มมีการพัฒนาให้มีโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป เพื่อให้การจัดทำบัญชีง่ายขึ้น ซึ่งการใช้โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปสามารถช่วยผ่านรายการบัญชีไปยังบัญชีแยกประเภทและงบทดลองได้รวดเร็วขึ้น ปัญหาในการจัดทำงบการเงินที่ไม่ลงตัวก็ลดน้อยลง และต่อมามีการพัฒนาโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปให้สามารถออกเอกสารทางการค้า เช่น ใบแจ้งหนี้ ใบเสร็จรับเงิน ใบสำคัญจ่ายได้แล้ว และสามารถเชื่อมโยงรายการค้ามายังรายการบัญชีด้วยการผูกฝังบัญชีกับรายการค้า ช่วยลดระยะเวลาในการบันทึกบัญชีได้มากขึ้น ถึงแม้ว่าปัจจุบันจะมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการทำงาน แต่ไม่ได้หมายความว่านักบัญชีจะไม่ต้องใช้ความรู้ความสามารถในด้านทักษะวิชาชีพอีกต่อไป อย่างไรก็ตามนักบัญชีจึงต้องมีทักษะทางวิชาชีพบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 ประกอบไปด้วย ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร รวมถึงทักษะทางองค์กรและการจัดการธุรกิจ ซึ่งทักษะทางวิชาชีพบัญชีนี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปฏิบัติงานด้านการบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐาน โดยใช้ความรู้ความสามารถและความชำนาญในการปฏิบัติงานด้านวิชาชีพด้วยความระมัดระวัง เพื่อให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2567) ซึ่งประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะนักบัญชีจะต้องจัดทำข้อมูลทางบัญชีที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้ และทันเวลา เพื่อให้องค์กรสามารถทำการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจได้อย่างสมเหตุสมผล ดังนั้น ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีมีผลต่อความเชื่อมั่นของผู้ลงทุน ทั้งการดำเนินการทางการเงินขององค์กร และความสามารถในการประเมินผลประกอบการขององค์กรในระยะยาว

จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ทักษะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา เพราะการบัญชีเป็นส่วนสำคัญของธุรกิจทุกองค์กร ความสามารถในการจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลการเงิน การวางแผนทางภาษี และการจัดทำรายงานการเงินเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลต่อความเจริญรุ่งเรืองของธุรกิจ การศึกษาเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพบัญชีอาจช่วยให้เข้าใจกระบวนการและเทคนิคที่ใช้ในการดำเนินงาน รวมถึงเรียนรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานองค์กรด้วย โดยเลือกศึกษาจากนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจที่ดีจังหวัดหนึ่ง จึงต้องให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีและข้อมูลทางบัญชีเป็นข้อมูลที่ใช้ในการประกอบการตัดสินใจของนักลงทุน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาทักษะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา
2. ทราบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. ทราบทักษะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา

ขอบเขตของงานวิจัย

1. ขอบเขตของประชากร ได้แก่ นักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 1,247 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2567)
2. ขอบเขตระยะเวลา การดำเนินการศึกษาวิจัยเริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน - เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2567
3. ขอบเขตด้านตัวแปร ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยด้านปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี และทักษะทางวิชาชีพบัญชี คือ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ สำหรับตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา คือ คุณภาพของงาน ปริมาณงาน เวลา ค่าใช้จ่าย

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสภาวิชาชีพบัญชี

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสภาวิชาชีพบัญชี ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2560) ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 สรุปได้ว่า สภาวิชาชีพบัญชี (Accounting Professions) หมายถึง วิชาชีพ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี ทั้งนี้ในภายหน้าหากมีการบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านใดที่มีความสำคัญ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์อาจออกกฎกระทรวงกำหนดบริการที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีอื่น ๆ เช่น การให้คำปรึกษาทางการเงินและการบัญชี การตรวจสอบภายใน เป็นต้น พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 กำหนดให้วิชาชีพบัญชี 2 ด้าน คือ ด้านการทำบัญชี และด้านการสอบบัญชี เป็นวิชาชีพที่อยู่ภายใต้การควบคุมของสภาวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพที่อยู่ภายใต้การควบคุมจะต้องได้รับใบอนุญาตในการประกอบวิชาชีพ และเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพ

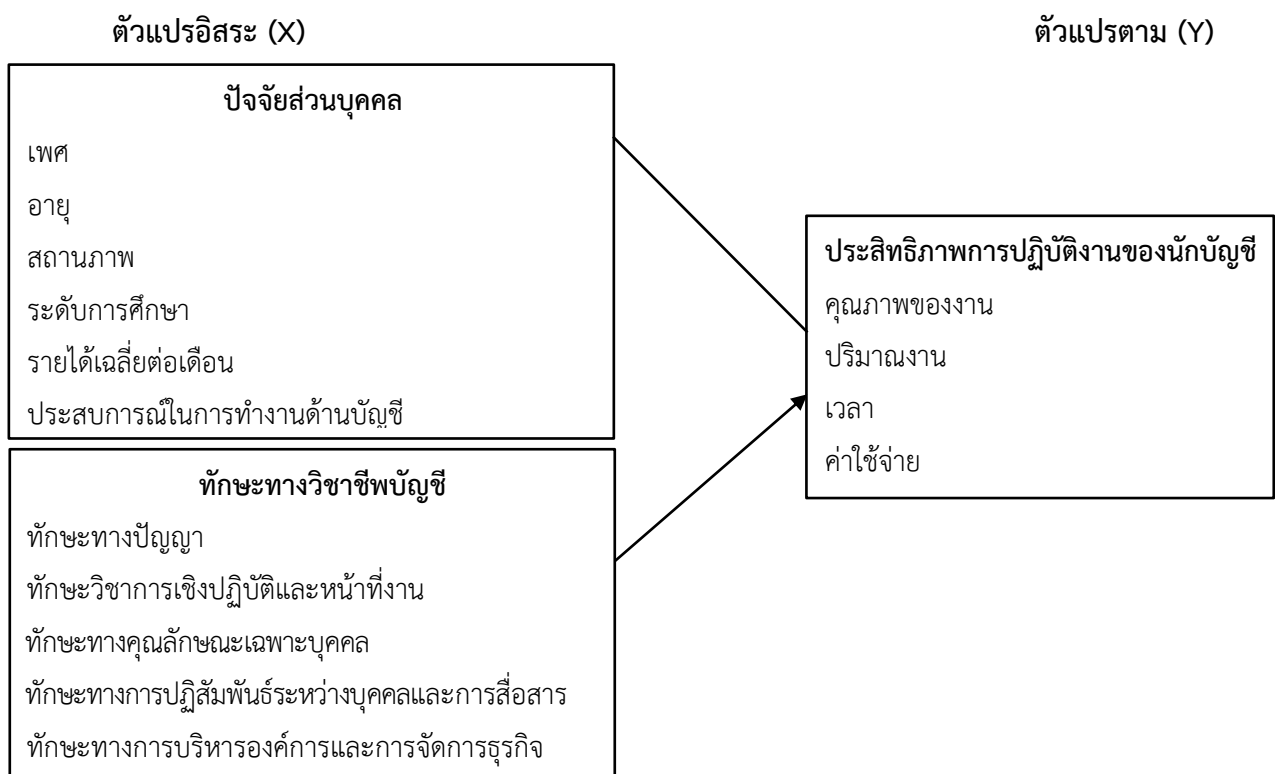
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพบัญชี

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพบัญชี ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 (International Education Standards : IES) ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ประกอบไปด้วย ทักษะทางปัญญา (Intellectual Skills) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน (Technical and Functional Skills) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Skills) ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (Communication Skills) ทักษะการบริหารองค์การและการจัดการธุรกิจ (Organizational and Business Skills) และตามทฤษฎีวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของทักษะทางวิชาชีพบัญชีไว้ว่า ผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายโดยรวมของทักษะทางวิชาชีพบัญชี หมายถึง ความสามารถต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานที่เหมาะสม โดยใช้ความรู้ ค่านิยม จริยธรรม ทักษะคิดทางวิชาชีพ และสภาพแวดล้อมอย่างมืออาชีพ ประกอบด้วย ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะทางองค์การ และการจัดการธุรกิจ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ Peterson & Plowman (1953) ได้สรุปองค์ประกอบของประสิทธิภาพไว้ 4 ประการ คือ คุณภาพของงาน (Quality) ปริมาณงาน (Quantity) เวลา (Time) ค่าใช้จ่าย (Costs) และตามทฤษฎีวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานไว้ว่า ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่บุคคลหรือองค์กรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ที่ดีตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย คุณภาพของงาน ปริมาณงาน เวลา และค่าใช้จ่าย

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ทักษะทางวิชาชีพบัญชีน่าจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง ซึ่งเป็นการศึกษาสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ และหาคำตอบของปัญหาการวิจัยด้วยการเก็บข้อมูลจากสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ที่เกิดขึ้นจริง โดยที่ผู้วิจัยไม่ได้เปลี่ยนแปลงข้อมูลใด ๆ หรือสร้างขึ้นใหม่ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัย เพื่อสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูล และทำการวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ และทดสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษางานวิจัย จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบสอบถาม พบว่า ค่า IOC ของข้อคำถามทุกข้อมีค่ามากกว่า 0.50 แสดงว่าข้อคำถามทุกข้อครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัดและสามารถนำไปทดลองใช้ (Try - Out) กับนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน และหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีครอนบาช ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.958 แสดงว่ามีระดับความเชื่อมั่นสูงและสามารถนำไปเก็บข้อมูลได้

ประชากร กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา ทำการสุ่มตัวอย่างจากนักบัญชีทั้งหมด ซึ่งจากข้อมูลนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมาที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ณ วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2567 พบว่า นักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา มีจำนวน 1,247 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2567) ผู้วิจัยจึงได้คำนวณเพื่อกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร Taro Yamane (Yamane, 1973) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 303 คน จากนั้นใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenient sampling) และมีการคัดกรองผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องเป็นนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในจังหวัดนครราชสีมา จึงจะแจกแบบสอบถาม โดยจะแจกแบบสอบถามทางช่องทางออนไลน์เป็นหลัก

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1.1 ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่ม ได้แก่ คำถามคัดกรองผู้ตอบแบบสอบถาม และปัจจัยส่วนบุคคลที่ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี

1.2 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ ได้แก่ ทักษะทางวิชาชีพบัญชี และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา

2. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

2.1 เพื่อศึกษาทักษะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติถดถอยพหุคูณ Multiple Regression Analysis และผู้วิจัยทำการวิเคราะห์องค์ประกอบโดยใช้เทคนิค Factor Analysis ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ คือ ทักษะทางวิชาชีพบัญชี 5 องค์ประกอบ และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา 1 องค์ประกอบ

สรุปผลการวิจัย

1. จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า นักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 84.82 มีอายุระหว่าง 25 - 40 ปี หรือกลุ่ม Gen Y จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 64.36 มีสถานภาพโสด จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 56.77 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 79.21 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในระดับ 25,001 - 35,000 บาท จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 40.59 และมีประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี 3 - 6 ปี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 32.34 แสดงดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของ Generation Y ในจังหวัดนครราชสีมา

	ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
เพศ	หญิง	257	84.82
อายุ	25 - 40 ปี	195	64.36
สถานภาพ	โสด	172	56.77
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	240	79.21
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	25,001 - 35,000 บาท	123	40.59
ประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี	3 - 6 ปี	98	32.34

2. จากการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับคะแนนมาก โดยนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมาให้ความสำคัญกับความถูกต้องของข้อมูลทางบัญชีที่จัดทำและความสามารถในการทำงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา อยู่ในระดับคะแนนมากที่สุด ส่วนความสามารถจัดการงานบัญชีที่ซับซ้อน ค่าใช้จ่ายโดยตรงในการทำงานบัญชี และค่าใช้จ่ายโดยอ้อมในการทำงานบัญชีอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ

3. จากการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณของทักษะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา แสดงดังในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณของทักษะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา

ทักษะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน	b	Std. Error	Beta	t	Sig.	F	Sig.
Constant	-0.518	0.201		-2.573	0.011*	163.68	0.000*
ด้านทักษะทางปัญญา	0.216	0.053	0.181	4.095	0.000*		
ด้านทักษะวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน	0.114	0.054	0.086	2.116	0.035*		
ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	0.139	0.048	0.106	2.860	0.005*		
ด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	0.243	0.045	0.249	5.358	0.000*		
ด้านทักษะทางการบริหารองค์การและการจัดการธุรกิจ	0.380	0.051	0.389	7.488	0.000*		

R = 0.857, R² = 0.734, Adjusted R Square = 0.729, SEE = 0.358

*sig < 0.05

จากการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่า ของทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และด้านทักษะทางการบริหารองค์การและการจัดการธุรกิจ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.857 และสามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ร้อยละ 73.40 (R²) มีค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ที่ ± 0.729 สามารถนำมาแทนค่าในสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$Y = -0.518 + 0.380 (\text{ด้านทักษะทางการบริหารองค์การและการจัดการธุรกิจ}) + 0.243 (\text{ด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร}) + 0.216 (\text{ด้านทักษะทางปัญญา}) + 0.139 (\text{ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล}) + 0.114 (\text{ด้านทักษะวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน})$$

Y แทนค่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ทักษะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา ได้สรุปและวิเคราะห์ข้อมูลที่มีนัยสำคัญเพื่อค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน พบว่าทักษะทางวิชาชีพบัญชีแต่ละด้านมีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมาในระดับที่แตกต่างกัน โดยการอภิปรายผลการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

1. ทักษะทางปัญญา จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมาให้ความสำคัญกับทักษะทางปัญญาในระดับสูง โดยเฉพาะทักษะในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชี มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดที่ 4.33 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรพล จันทะพันธ์ (2563) ที่ระบุว่านักบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ความสำคัญกับการมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานทางด้านบัญชีที่ปฏิบัติ สิ่งนี้บ่งบอกว่านักบัญชีที่สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จะมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากขึ้น เพราะสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่ในการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงกระบวนการทำงานได้ดีขึ้น

2. ทักษะวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมาให้ความสำคัญกับทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีต่าง ๆ มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.28 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรพล จันทะพันธ์ (2563) ที่พบว่า ความชำนาญด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน การใช้โปรแกรมบัญชีช่วยให้นักบัญชีทำงานได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดความผิดพลาดในการบันทึกข้อมูลและช่วยให้การจัดทำรายงานเป็นไปอย่างแม่นยำและรวดเร็ว

3. ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ทักษะด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคล โดยเฉพาะความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และการรับผิดชอบต่อผลงานมีความสำคัญสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.59 ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของการรักษามาตรฐานวิชาชีพและความเชื่อถือได้ในงานบัญชี สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกพร บุญธรรม (2563) และ ญัฐญา อุดมเสรี และเบญจพร โมกขะเวส (2565) ที่พบว่า คุณลักษณะเช่นความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบเป็นปัจจัยสำคัญในการทำงานที่ประสบความสำเร็จ นักบัญชีที่รักษาความซื่อสัตย์และรับผิดชอบต่อผลงานของตนเองสามารถสร้างความไว้วางใจและความมั่นใจให้กับผู้ใช้งานข้อมูลทางบัญชี

4. ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เป็นทักษะในการฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจและการเข้าใจความต้องการของผู้อื่นมีความสำคัญสูงที่สุดในกลุ่มทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร โดยมีค่าเฉลี่ย 4.38 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กนกพร บุญธรรม (2563) ที่เน้นความสำคัญของการเข้าใจและตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า นักบัญชีที่สามารถสื่อสารและประสานงานได้ดีจะสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น ช่วยลดความเข้าใจผิดและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

5. ทักษะทางการบริหารองค์การและการจัดการธุรกิจ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เป็นทักษะการวางแผนงาน กำหนดเป้าหมาย และจัดลำดับความสำคัญของงานได้รับความสำคัญสูงที่สุดในกลุ่มทักษะทางการบริหารองค์การและการจัดการธุรกิจ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.25 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกพร บุญธรรม (2563) และ ญัฐญา อุดมเสรี และ เบญจพร โมกขะเวส (2565) การมีทักษะการวางแผนที่ดีช่วยให้นักบัญชีสามารถกำหนดทิศทางการทำงาน จัดสรรทรัพยากรและเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้งานบัญชีสามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่นและทันเวลา

6. การวิเคราะห์ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชีมีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมาอย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้นเพศที่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในการส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

7. จากผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า ทักษะทางวิชาชีพบัญชีทั้ง 5 ด้านส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา โดยทักษะทางการบริหารองค์การและการจัดการธุรกิจอยู่ในระดับสูงสุด แสดงให้เห็นว่านักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมาให้ความสำคัญกับการตัดสินใจเกี่ยวกับงาน เลือกวิธีที่ดีที่สุดในการจัดระเบียบ วางแผน กำหนดเป้าหมาย และการแก้ปัญหาทางการเงิน รวมถึงการคิดหาวิธีในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ตามด้วยทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ซึ่งนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมาสื่อสารได้ชัดเจน เข้าใจง่าย เข้าใจความต้องการของผู้อื่น และสามารถเจรจาต่อรอง ต่อมาทักษะทางปัญญา นักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมาสามารถวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน การตัดสินใจทำงานและเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชี ตลอดจนทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล นักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมามีความซื่อสัตย์ไว้วางใจได้ มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา รักษาสัญญา และทำงานอย่างอดทน และความใส่ใจในรายละเอียด และในระดับต่ำสุดคือทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าทำงาน นักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมามีความรู้ด้านกฎหมาย ใช้โปรแกรมบัญชีที่หลากหลายและมีความเชี่ยวชาญด้านตัวเลข สรุปได้ว่าทักษะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา อย่างไรก็ตามควรเร่งดำเนินการและให้ความสำคัญกับทักษะวิชาชีพบัญชีทุก ๆ ด้านให้มากขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดนครราชสีมามีประสิทธิภาพมากขึ้น

8. การเปรียบเทียบกับงานวิจัยก่อนหน้า จากการศึกษาพบว่า ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความสำคัญของทักษะทางวิชาชีพบัญชีตามที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีและมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งระบุว่าทักษะเหล่านี้เป็นพื้นฐานสำคัญในการปฏิบัติงานบัญชีให้มีประสิทธิภาพ การวิจัยยังยืนยันข้อค้นพบในงานวิจัยของนักวิจัยคนอื่น ๆ ที่เน้นความสำคัญของทักษะเฉพาะด้านในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้การวิจัยในอนาคตมีประสิทธิภาพมากขึ้นและสามารถให้ข้อมูลที่เชิงลึกและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรขยายขอบเขตการวิจัย โดยการเพิ่มขอบเขตทางภูมิศาสตร์ และขยายขอบเขตการวิจัยไปยังจังหวัดอื่น ๆ หรือภาคต่าง ๆ ของประเทศ เพื่อเปรียบเทียบและวิเคราะห์ทักษะทางวิชาชีพบัญชีและประสิทธิภาพการทำงานในบริษัทที่หลากหลาย และควรมีการเพิ่มกลุ่มตัวอย่างเพื่อเพิ่มความเชื่อถือได้ของผลการวิจัย และเพื่อให้ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้อ้างอิงได้ในวงกว้าง

2. ควรพัฒนาวิธีการวิจัย โดยการใช้วิธีการผสมผสานการวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่กับเชิงปริมาณ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและครอบคลุมมากขึ้น เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก การสำรวจทัศนคติ การวิเคราะห์เอกสาร และการวิเคราะห์เชิงลึก

3. ควรศึกษาปัจจัยใหม่ ๆ โดยใช้เทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่ และศึกษาผลกระทบของเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ต่อทักษะทางวิชาชีพบัญชี และปัจจัยทาง

จิตวิทยา และควรมีการศึกษาผลกระทบของปัจจัยทางจิตวิทยา เช่น ความพึงพอใจในงาน การจัดการ ความเครียด และแรงจูงใจในการทำงานต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี

4. ควรปรับปรุงเครื่องมือวิจัย โดยการพัฒนาแบบสอบถาม ซึ่งควรมีการพัฒนาและปรับปรุง แบบสอบถามให้ครอบคลุมและเหมาะสมยิ่งขึ้น รวมถึงการใช้เครื่องมือวิจัยที่ทันสมัยและเหมาะสมกับบริบท และการใช้เทคโนโลยีในการเก็บข้อมูล

5. ควรมีการเผยแพร่ผลการวิจัยในวารสารวิชาการหรือการประชุมทางวิชาการ เพื่อแบ่งปันความรู้ และผลการวิจัยกับผู้สนใจในวงกว้าง และการประยุกต์ใช้ผลการวิจัย ควรมีการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนา โปรแกรมฝึกอบรมและการจัดการในองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและการพัฒนาทักษะของนักบัญชี

บรรณานุกรม

กนกพร บุญธรรม. (2563) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพกับความสำเร็จในการทำงานของหัวหน้า

สำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชัชมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม. สืบค้นจาก <https://opac.msu.ac.th/bibitem?bibid=b00239136>

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. (2567) สืบค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2567 <https://www.dbd.go.th/>

จรรววรรณ แซ่เต๋อ. (2564) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลกับความสำเร็จในการทำงาน

ของผู้บริหารฝ่ายบัญชีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา

บัญชัชมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. สืบค้นจาก

<https://opac.msu.ac.th/bibitem?bibid=b00238839>

ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. (2548) การใช้ SPSS เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร.

ชลิดา ลิ่นจี่, กนกมณี หอมแก้ว และสุภาพร บุญเยี่ยม. (2563) ทักษะวิชาชีพของนักบัญชี สำนักงานบัญชี

คุณภาพในประเทศไทย. คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีสืบค้นจาก [https://so02.tci-](https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jam/article/view/240399)

[thaijo.org/index.php/jam/article/view/240399](https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jam/article/view/240399)

ชลันดา อาสาสุข, ปิยกนิษฐา โชติวนิช และอนันต์ สุนทรามาธากุล. (2566) ปัจจัยสมรรถนะที่มีอิทธิพลต่อ

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนล่าง 2. คณะบริหารธุรกิจและการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. สืบค้นจาก

<https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jmscrru/article/view/267982>

ณัฐรุณี สิ้นเคราะห์ และพรทิวา แสงเขียว. (2564) อิทธิพลของทักษะวิชาชีพบัญชีที่มีต่อความพร้อมในการ

ทำงานด้านบัญชีนิติเวชของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร. บัญชัชมหาบัณฑิต คณะบัญชี,

มหาวิทยาลัยศรีปทุม. สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jmli/>

[article/view/257623](https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jmli/article/view/257623)

- ณัฐญา อุดมเสรี และเบญจพร โหมกชะเวส. (2565) ผลกระทบของทักษะวิชาชีพผู้ทำบัญชีที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ทหารบก. บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยศรีปทุม. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/JDAR/article/view/268702>
- นฤมล พันธุ์ชา. (2563) ผลกระทบของความสำเร็จระบบภาษีและเอกสารธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานทางการบัญชีของผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีอิเล็กทรอนิกส์. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. สืบค้นจาก https://khon.msu.ac.th/_dir/fulltext/2021/11/Naruemon%20Pantucha63.pdf
- ปัทมา มงคลเคหา. (2563) ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. สืบค้นจาก <http://202.28.34.124/dspace/bitstream/123456789/1279/1/58010980006.pdf>
- พัชรี พันธุ์แดงไทย. (2564) แรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์. สืบค้นจาก <http://202.29.52.112/dspace/bitstream/123456789/149/1/61553490204.pdf>
- พิมพ์ใจ บุญนิล. (2564) การพัฒนาทุนมนุษย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร สังกัดกรมควบคุมการปฏิบัติทางอากาศ. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรังสิต. สืบค้นจาก <https://rsuir-library.rsu.ac.th/bitstream/123456789/1466/1/PIMJAI%20%20BOONNIL.pdf>
- มัลลิกา บุณนาค. (2537) สถิติเพื่อการตัดสินใจ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รสริน ศรีสีگانนท์. (2555) การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis). สืบค้นจาก <http://www.saruthipong.com/port/document/299-705/299-705-8.pfd>
- วรัญญา พันธุ์โสภณ. (2562) ผลกระทบของการเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดีที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. สืบค้นจาก <http://202.28.34.124/dspace/bitstream/123456789/670/1/59010980007.pdf>
- วนิดา เจริญแก้ว และเบญจพร โหมกชะเวส. (2563) ความรู้และทักษะวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีในมุมมองของผู้ประกอบการบริษัทต่างชาติในเขตกรุงเทพมหานคร. คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยศรีปทุม. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jsa-journal/article/view/251519>
- วรพล จันทะพันธ์. (2563) ผลกระทบของทักษะนักบัญชีคุณภาพที่มีต่อประสิทธิภาพในการทำงานของนักบัญชีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. สืบค้นจาก <http://202.28.34.124/dspace/bitstream/123456789/1280/1/58010980012.pdf>

- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2548) มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 เรื่อง ทักษะทางวิชาชีพ. สืบค้นจาก <https://www.tfac.or.th/upload/9414/1s721TNQoM.pdf>
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2560) พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547. สืบค้นจาก <https://www.tfac.or.th/Article/Detail/66888>
- Ibrahim Umar. (2564) Professional and technological skills Requirements of accounting graduates in Nigeria, Department of Accountancy, Yobe State University - Damaturu, Nigeria. สืบค้นจาก : <https://www.ijidjournal.org/index.php/ijid/article/view/211>
- Mohammad Abdul Ghani¹, Ani Wilujeng Suryani². (2563) Professional Skills Requirements for Accountants: Analysis of Accounting Job Advertisements, Accounting Department, Faculty of Economics, University Negeri Malang, Indonesia. สืบค้นจาก : <https://www.researchgate.net/profile/Ani-Suryani/publication/353998623>
- Mr. Eslam Sayed AbdelGhany Yasin, Prof. Ashraf Elsayed Abdelmaboud, Prof. Hesham Ezzat Saad, Associate prof. Omar Elsayed Qoura. (2565) When Technology Meets Staff: The Interplay Of Service Automation And Human Resource Performance In The Egyptian Hotel Sector, Faculty of tourism and hotels, Fayoum University, Egypt. สืบค้นจาก : https://journals.ekb.eg/article_241703.html
- Perter Lansdell, Ben Marx & Ahmed Mohammadali-Haji. (2562) Professional Skills development during a period of practical experience: Perceptions of accounting trainees, College of Business and Economics, University of Johannesburg, Johannesburg, South Africa. สืบค้นจาก : <https://www.tandfonline.com/loi/rsar20>
- Peterson, E. & Plowman, G. E. (1953). Business Organization and Management. (3rd ed.). Illinois: Irwin.
- S.Koza Ciftci and Engin Karadag. (2565) The impact of academicians' cultural and social capital on their individual job performance, Akdemiz University, Antalya, Turkey. สืบค้นจาก : https://www.researchgate.net/profile/Engin-Karadag/publication/363110718_The_impact_of_academicians%27_cultural_and_social_capital_on_their_individual_job_performance/links/630f9db6acd814437feff810/The-impact-of-academicians-cultural-and-social-capital-on-their-individual-job-performance.pdf
- Yamane, Taro. (1973) Statistic: An introductory Analysis. Third edition. New York: Harper and Row Publication.